

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№4(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 506 sahifa,
2-aprel, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Yangi O'zbekistonning mintaqaviy va global geosiyosiy pozitsiyasi: milliy o'zlik va media reprezentatsiya tahlili	16
Salim Doniyorov	
Axborot kommunikatsiya texnologiyalari vositasida o'quvchilarning adabiy tahlil kompetensiyasini shakllantirish	21
Djo'rayev Yorqin Xolnizozovich, Xoldarova Gulchehra Tajibayevna	
Adabiy tahlil kompetensiyasini shakllantirishda elektron darsliklar va multimedia vositalaridan foydalanish.....	26
Djo'rayev Yorqin Xolnizozovich	
Ta'limdagi hurfikrlikni rivojlantirishning pedagogik asoslari.....	29
Yunusov Dilshod Raxmatovich	
Boshlang'ich ta'limda kompetensiyaviy yondashuv asosida o'quvchilarda tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish metodikasi.....	32
Aliqulova Habiba Bahranovna	
Ayollar boksida jismoniy tayyorgarlikning yosh qizlar salomatligiga ta'siri	36
Majidov Ruslan Rustam o'g'li, Komilova Ismigul O'ktamjon qizi	
Talaba-yoshlarda internet risklarning oldini olishning pedagogik modeli	41
Muradova Maftuna Komilovna, Mamadaliyeva Umida Isroiljonovna	
Диагностика креативности студентов педагогических вузов в процессе изучения специальных дисциплин.....	44
Уразова Марина Батыровна, Соибова Толифа Дилмуродовна	
STEAM yondashuvi asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarida kommunikativ kompetentlikni shakllantirishning metodik xususiyatlari.....	49
Tashibekova Munajat Xoshimovna	
Mariya Montessori ta'limida bolalarning mustaqilligini va ijodiy faoliyatini rivojlantirishning pedagogik-didaktik shart-sharoitlari.....	53
Asqarova Ma'mura Sadriddinovna	
O'spirinlik yoshida namoyon bo'ladigan agressiv xulqning psixologik xususiyati	59
Atajanova Xurjon Pirnazar qizi	
O'zbekiston jurnalistikasining rivojlanishida jadidlarning o'rni: jurnalistikada yangi trend	64
Murtozayeva Nigora Murtoza qizi	
Virtual ta'lim texnologiyasining ta'lim jarayonini takomillashtirishdagi ahamiyati.....	67
Muxsiyeva Aziza Shamsitdinovna	
Kelajakdagi o'qituvchilarning pedagogik kreativligini ta'limiy o'yinlar orqali rivojlantirish yo'llari	69
N. A. Musayeva	
Talabalarda lisoniy tafakkurni shakllantirishga psixolingvistik yondashuvning didaktik tamoyillari	76
Odiljonova Kamola Abduvosit qizi	
Strategies for Overcoming Difficulties in Using Authentic Materials in English Language Teaching	81
Qosimov Jaloliddin Abduvali o'g'li	
Oliy ta'lim muassasalarida mustaqil ta'limni tashkil etishning pedagogik imkoniyatlari	84
Qurbonova Buzaynab Nurmuxammadiyevna	
Inspektor-psixologlarda ijtimoiy-psixologik kompetentlikning kasbiy faoliyatdagi ahamiyati	87
Raxmanova Dilnoza Farmanovna	
Qo'ng'iro't tumani toponimlarining leksik-semantik va genetik xususiyatlari	90
Shamshaddinova Saodat Saparbayevna	
Variativ yondashuv asosida 5–9-sinf o'quvchilarida valeologik madaniyatni rivojlantirishning didaktik modeli va metodik ta'minoti	93
Shamuratov Asqar Abdullayevich	

The Structural Composition and Developmental Stages of Critical Thinking Skills.....	98
<i>Shuxratjon Ismoiljonov Boymirza o'g'li</i>	
Yosh rahbar kadrlarni lavozimlarga tayinlashning psixologik xususiyatlari.....	106
<i>Sobitov Otabek</i>	
O'zbekistonda erta turmush qurish masalasi va uning psixologik tahlillari.....	111
<i>Sodiqova Gulbarno Odiljon qizi</i>	
Adaptiv sportning inklyuziv ta'lim tizimida alohida ta'limga ehtiyoji bo'lgan o'quvchilarning jismoniy va funksional rivojlanishidagi ahamiyati.....	114
<i>Xasanova Sarvinov To'liqinjon qizi</i>	
Yosh futbolchilarda texnik mahoratni rivojlantirishda differentsiallashgan mashg'ulotlar modelini qo'llash samaradorligi	118
<i>Zayniddinov Tojiddin Baxriddinovich</i>	
Фразеологизмы как носители культуры: проблемы перевода и методы обучения	123
<i>Хамидова Гулноза Турсунбой кизи</i>	
Talabalarni kreativ yondashuv asosida tarbiyaviy–innovatsion faoliyatga tayyorlash jarayonlari.....	127
<i>Adizova G. M.</i>	
Iqtidorli bolalarni psixologik-pedagogik qo'llab-quvvatlash	131
<i>Ismoilova Adolat Anvarovna</i>	
STEAM – ta'lim texnologiyasi asosida o'quvchilarning fazoviy tasavvurlarini rivojlantirish metodikasi	134
<i>So'fiboyeva Gulchehra Mamurjonovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda ijtimoiy ko'nikmalar va kompetentlikni shakllantirishning pedagogik asoslari.....	138
<i>Fayzullayeva Xovoxon Xayrullo qizi</i>	
Inklyuziv ta'limga muhtoj bolalar bilan ishlashda tarbiyachining roli.....	142
<i>Mansurova Lobar Luqmon qizi, Boqiyeva E'zoza Mashrab qizi</i>	
Rivojlanishida nuqsoni bor bolalarni ta'lim-tarbiyalashning ilmiy-pedagogik asoslari.....	146
<i>Tojiboyeva Osiyoxon Alisher qizi</i>	
Xalqaro ta'lim tashkilotlari faoliyatining nazariy asoslari.....	150
<i>Abdusamadova Aziza Kamoliddin qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarni ijtimoiy texnologiyalar asosida ijtimoiy-pedagogik faoliyatga tayyorlash tizimi sifatida.....	153
<i>Shanazarov Otabek</i>	
Maktabgacha ta'limda STEAM yondashuvini loyiha asosida joriy etishning pedagogik strategiyalari	158
<i>Radjapova Xuzra Tirkashevna, Abdullayeva Sarviniso</i>	
Matematika ta'limida modellashtirishning psixologik va metodik asoslari: disum loyihasi tahlili.....	161
<i>Xaydarov Xurshid Ismatovich</i>	
Darsdan tashqari mashg'ulotlarda gandbolchilarning tezkorligini rivojlantirishning o'ziga xos xususiyatlari.....	166
<i>Ismatullayeva Zuhra Rustam qizi</i>	
Osiyo xalq o'yinlari asosida jismoniy tarbiya jarayonini samarali tashkil etishning pedagogik shartlari	170
<i>Abdullayev Yashnarjon Mahkamovich</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning innovatsion kompetentligini shakllantirishda klasterli ta'lim muhitining imkoniyatlari.....	173
<i>Abduraxmanov M. B.</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida tanqidiy fikrlash.....	178
<i>Chinaliyeva Ayjamal Baxitjanovna</i>	
Talabalarda raqamli ta'lim madaniyatini rivojlantirish.....	181
<i>Eshqurbonova Nafisa Bahodir qizi</i>	
Blended Educational Technologies in Higher Education: A Systematic Analysis of Foreign Research.....	183
<i>Fozilova Maxina Adashevna</i>	
Voyaga yetmaganlarda deviant xulq shakllanishida ijtimoiy-psixologik omillarning roli.....	188
<i>Galdiyeva Mehribon Durdiyevna, Saydazimov Alisher Nurali o'g'li</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Boshlang'ich tayyorlov guruhida ulotqirish texnikasi elementlarini o'rgatish samaradorligi..... 191 Hayitmurodova Nasiba Abdusalimovna
	Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida tarbiya fanini o'qitishning metodik tayyorgarligini takomillashtirish zaruriyati..... 197 Inoyatova Zulfiya Xamdammovna
	Talabalarni ilmiy-tadqiqot faoliyatiga jalb etishning metodologik asoslari..... 199 Karimova Madinabonu Dilshodbek qizi
	Kompetentligini baholash mezonlari va indikatorlarini ishlab chiqish ..... 203 Kayumov Oybek Achilovich
	Kasbiy refleksiya asosida bo'lajak o'qituvchilarning pedagogik mahoratini rivojlantirish..... 209 Miraxmedova Mubina Mirxalil qizi
	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida nutq ko'nikmalarini rivojlantirish..... 211 Nisanbayeva Akmaral Kaldibayevna
	Maxsus ta'lim dasturlari orqali iqtidorli talabalarining ijodiy salohiyatini rivojlantirish ..... 214 Rayimova Shahlo Sobirjon qizi
	STEAM ta'limida ijtimoiy intellektni rivojlantirish metodlari ..... 217 Toshev Elbek Choriyevich
	Innovatsion texnologiyalar va ularning tasviriy san'at o'qituvchilarini tayyorlash tizimidagi roli..... 223 Usmanov Botir Allaberdievich
	Bo'lajak tarbiyachilarning ijtimoiy kompetensiyasini rivojlantirishda volontyorlik faoliyatining ahamiyati..... 227 Xalilova Dilnoza Furkatovna
	Boshlang'ich sinflarda robototexnikaning ahamiyati va o'rni ..... 230 Xodiyeva Dilrabo Pirimovna
	Working With Visual AIDS in Teaching English in Primary Education ..... 233 Yunusova Nodira Akhmadjanovna
	Teatr texnologiyalarini maktabgacha ta'limga integratsiya qilishning pedagogik shartlari ..... 237 Abdullayeva Aziza Abdurazzoq qizi, Salimova Dilmira Farxodovna
	The Psychological Impact of Social Media on Youth ..... 242 Dilfuza Qarshiboyeva
	Maktab direktori nutq etiketi – ta'lim menejmentida jamoatchilik bilan samarali muloqot asosi ..... 246 Islamova Dilfuza Dilshodovna
	Dizartriyali bolalar monologik nutqini innovatsion texnologiyalar orqali rivojlantirish..... 250 Pardayeva Muxlisa
	Maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishida bilish jarayonlarning ahamiyati..... 257 Xaydarova Umidaxon Baxromjon qizi
	Enhancing the Professional Competence of English Language Teachers ..... 259 Karimova Dilshoda Sodiqjon qizi
	Maktabgacha yoshdagi bolalarda montessori metodi bo'yicha sezgir davrlar ..... 264 Tojiakhmedova Maftuna Umarjon qizi
	"Personal learning assistant" vositalari asosida bo'lajak pedagoglarni tayyorlash tizimidagi zamonaviy tendensiyalar tahlili ..... 268 Muradova Maftuna Komilovna, Turobova Ro'zoy Bekmurotovna, Xayrullayev Mo'minbek Anvar o'g'li
	Boshlang'ich sinf o'qish savodxonligi darslarida adabiy-nutqiy kompetensiyalarni shakllantirish metodikasi..... 272 Ravshanova Dildora Sagdullayevna
	Raqamli ta'lim sharoitida elektron axborot-ta'lim muhitining mohiyati va tarkibiy tuzilmasi ..... 279 Temurov Sobirjon Yo'ldoshevich
	Zamonaviy ta'lim menejmentida innovatsion yondashuvlarning ahamiyati (boshlang'ich ta'lim misolida) .. 283 Pardaboyev Doston
	Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oilaning hamkorligida qadriyatlar tarbiyasining amaliy asoslari ..... 286 Xaydarova Mavluda Mo'ydinjon qizi

Zamonaviy pedagogik va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari integratsiyasi asosida kommunikativ kompetensiyani rivojlantirish bosqichlari va samarali shakllari.....	292
<i>G'oziyeva Mohlaroyim Qodirxon qizi</i>	
Alohida ta'lim ehtiyojiga ega bo'lgan bolalarning (aqliy nuqson) ovqatlanish tartibi	295
<i>Sh. M. Ro'ziyeva</i>	
Boshlang'ich sinflarda ona tili darslarida imlo savodxonligini oshirishda geymifikatsiya o'yini orqali samarali tashkil etish	299
<i>Mergenbaeva Asiya Erkebaevna</i>	
Musiqqa o'qituvchisining pedagogik muloqatining ta'lim jarayonidagi ahamiyati	304
<i>S. M. Raxmonberdiyeva</i>	
Ijtimoiy-maishiy hayotga yo'naltirish darslarida zaif eshituvchi o'quvchilarning nutqini rivojlantirish	307
<i>Abdulxamidova Gulnoza</i>	
Ispaniya davlati ijtimoiy hayoti, madaniyati va o'ziga xos ta'lim tizimi	311
<i>Umarova Malika Xisabidinovna, Sabirova Nodira Ibrohimovna</i>	
Ertaklardagi so'zlardan foydalangan holda nutqi rivojlanmagan bolalarda muloqot qobiliyatlarini rivojlantirish metodologiyasi	316
<i>G'opporova Mahliyoxonim</i>	
Tarbiya fanida hadislar va milliy qadriyatlarni integratsiya qilishning pedagogik imkoniyatlari	319
<i>Axmedov Boburjon Vasikovich</i>	
Chaqiriqqacha harbiy ta'lim tizimida o'quv-biluv kompetensiyalarini rivojlantirishning innovatsion yondashuvlari	324
<i>Mirzayev Shavkat Turdibayevich</i>	
Mustaqil ta'lim olish faoliyati tushunchasining pedagogik mohiyati va tarkibiy tuzilmasi (fizika fani bo'yicha).....	328
<i>Esanmurodov Otamurod Boboqand o'g'li</i>	
Oliy ta'limda immersiv yondashuvning mohiyati.....	333
<i>Muradova Maftuna Komilovna, Jontemirova Nozima Abdijabbor qizi</i>	
Yengil atletika mashg'ulotlari tizimida sportchilarning psixologik tayyorgarligini shakllantirish va rivojlantirishning ilmiy-pedagogik asoslari.....	337
<i>Yigitaliyev A. F.</i>	
Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasida o'quvchilarning harakat faolligini rivojlantirishning zamonaviy pedagogik mexanizmlari.....	343
<i>D. R. Abdusalomov</i>	
Futbolchilarni tayyorlash jarayonida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llashning samaradorligi...	348
<i>Mirbabayev Muzaffar Ismatillayevich</i>	
Empirik tushunchalar va ularning hospital pedagogikadagi pedagogik-psixologik roli	353
<i>Sapayeva Mavluda Shanazarovna</i>	
Ayollarga nisbatan zo'ravonlikka qarshi kurash va huquqiy himoya.....	357
<i>Ibragimova Feruza Bahodirxonovna</i>	
Integrativ yondashuv asosida kongruentlik kompetensiyasini shakllantirishga ta'sir etuvchi omillar.....	362
<i>Kamalova Dilobar Tairovna</i>	
Og'ir atletikachilarning ko'p yillik tayyorgarlik jarayonini tashkil etish	366
<i>Raximov Farxod Maxmudovich</i>	
Haqiqiy materiallardan foydalangan holda o'qishni o'rgatish	370
<i>Axmedov Husen Uzairovich</i>	
Maktabgacha ta'limda innovatsion va fiziologik yondashuvlarning o'ziga xos xususiyatlari.....	376
<i>Ruziyeva Gulsara Temirqulovna</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida talaba-yoshlarning jismoniy tarbiyasi.....	380
<i>Nazarov Zokir Abdurahmonovich</i>	
Tafakkur va mantiqiy fikrlash bo'lajak pedagog shaxsining nutq madaniyati omili sifatida	383
<i>A. Sh. Jumayev</i>	
Bo'lajak musiqa o'qituvchilarida turizm vositasida tolerantlikni rivojlantirish pedagogik muammo sifatida.....	386
<i>Abdumannatova Aziza Abdumajit qizi</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Zamonaviy didaktik vositalar asosida talabalarning kasbiy tayyorgarligini takomillashtirishning ilmiy-nazariy asoslari..... 390 <i>Asobayeva Noila Samatovna</i>
	Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash" fanidan amaliy va laboratoriya mashg'ulotlarini samarali tashkil etish ..... 395 <i>Axmedova Zebixon Siddikovna</i>
	Talaba shaxsini ma'naviy-axloqiy tarbiyalashga qo'yilgan pedagogik talablar ..... 399 <i>Boliyev Uchqun Ismatovich</i>
	Translation of Phraseological Units in Mass Media Texts..... 402 <i>Eshmurodova Ziyodaxon Urinbayevna</i>
	Phraseologisms in Modern Russian: A Corpus-Based Analysis of Structural, Semantic, and Functional Dynamics ..... 405 <i>Farkhod Kholmatov</i>
	Yosh sportchilarda sprinterlik qobiliyatlarini rivojlantirishda o'yin uslubidagi mashqlarning o'rni..... 413 <i>G'oibov Yusufali Buxoraliyevich</i>
	Imitatsion mashqlarni nutqni avtomatizatsiyalash jarayonida qo'llash metodikasi ..... 417 <i>G'aniyeva Muhabbat Lutfullayevna</i>
	1879-1894-yillarda yevropa va aqshdagi asos soluvchi laboratoriyalar evolyutsiyasi orqali eksperimental psixologiya genezisining qiyosiy-tarixiy tahlili..... 420 <i>Haydarov Farhod Ilnazarovich</i>
	Maktab direktori nutq etiketi – ta'lim menejmentida jamoatchilik bilan samarali muloqot asosi ..... 423 <i>Islamova Dilfuza Dilshodovna</i>
	Bolalarda gigiyeniya qoidalarini o'rgatishning pedagogik ahamiyati ..... 427 <i>Kalkonova Lutfiya Yusufovna, Safarova Qizlarxon</i>
	Kasbiy refleksiya va portfolio metodining ta'lim jarayonidagi ahamiyati ..... 430 <i>Ismoilova Adolat Anvarovna, Kamoliddinova Mahliyoixon Zohidjon qizi</i>
	Практическая работа по развитию логического мышления учащихся начальных классов через дидактические игры ..... 433 <i>Отажонов Ж. М., Мамарасулова М. А.</i>
	Umumta'lim maktablarida "tarbiya" fanini o'qitish jarayonida mavjud muammolar, ularning sabablari va takomillashtirish yo'llari..... 436 <i>Mamirova Shaxnoza Xudoyqulovna</i>
	Word Formation and Vocabulary Enrichment in Modern English and Uzbek Languages ..... 440 <i>Muminova Feruza Muratdjanovna</i>
	Nodavlat ta'lim tashkilotlarining maktabgacha ta'lim tizimidagi o'rni va rivojlanish tendensiyalari ..... 443 <i>Muminova Nargiza Sabitdjanovna</i>
	Shaxs taraqqiyotining turli bosqichlarida refleksiyaning rivojlanishi ..... 447 <i>N. I. Xalilova</i>
	Bo'lajak o'qituvchilarda inklyuziv kompetensiyalarni rivojlantirishning pedagogik asoslari ..... 450 <i>Omanqulova Shohida Nematillo qizi</i>
	Bo'lajak pedagoglarda gender madaniyatni shakllantirishda milliy qadriyatlar va zamonaviy yondashuvning uyg'unligi ..... 455 <i>O'tkirova Zuhraon Ahmedjanovna</i>
	Developing Listening and Speaking Skills in Middle School ..... 458 <i>Rakhmonova Dilrabokhon Salokhiddin kizi</i>
	Bolalarda gigiyena qoidalarini o'rgatishning pedagogik ahamiyati ..... 461 <i>Kalkonova Lutfiya Yusufovna, Safarova Qizlarxon</i>
	Avlodlar nazariyalari haqidagi mulohazalarning nazariy tahlili: baby boomerlar, X, Y, Z avlodlari..... 464 <i>Umarova Sitora Muxlisovna, Sharifova Mahtob Murodjonovna</i>
	Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kasbiy kompetentlikni rivojlantirishning nazariy asoslari ..... 467 <i>Abrorxonova Kamolaxon Abrorxon qizi, Sofoyeva Oysha Davlatyorovna</i>
	Boshlang'ich sinflarda arifmetik amallarni o'rgatishning samarali metodlari..... 470 <i>Solijonova Mavluda Zokir qizi</i>

Ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini takomillashtirishning nazariy-metodologik asoslari.....	472
<i>Toxirov Botirjon G'ofurjon o'g'li</i>	
Chaqiriqqacha harbiy ta'limda talabalarning harbiy ko'nikmalarini shakllantirishda psixologik omillarning o'rni.....	477
<i>Tursunov Shaxzod Ramazonovich</i>	
Bolalarning jismoniy faolligini oshirish va jismoniy rivojlantirish bo'yicha noan'anaviy jismoniy mashqlarning ahamiyati	480
<i>Xalmatova Nasiba Bozorboyevna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida ekologik tafakkurni rivojlantirish muammolari	485
<i>Yaxshiboyeva Nargiza Rustamqulovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'quv-bilish faolligini rivojlantirishda bolalar adabiyotidan foydalanish ..	488
<i>Yuldoshova Mehriniso Ochildiyevna</i>	
Hosila va uning tatbiqlarini o'rgatishda zamonaviy yondashuvlar	491
<i>Absamatov Zuxriddin Axmad o'g'li</i>	
Развитие речи у детей как ключевой фактор формирования личности.....	496
<i>Дустова Дилдора Собиржановна</i>	
Boshlang'ich sinflarda geometrik tasavvurlarni shakllantirish metodikasi	498
<i>Imamova Nasiba Xurramovna</i>	
Дидактические основы подготовки будущих педагогов к лекционной деятельности.....	501
<i>Нодира Азаматова</i>	

AXBOROT TEKNOLOGIYALARINI KASBIY FAOLIYATDA QO'LLASH" FANIDAN AMALIY VA LABORATORIYA MASHG'ULOTLARINI SAMARALI TASHKIL ETISH

Axmedova Zebixon Siddikovna

Qo'qon davlat universiteti "Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt"
kafedrası katta o'qituvchisi

ORCID: 0009-0005-3790-0904

Annotatsiya: Ushbu maqolada "Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash" fanidan amaliy va laboratoriya mashg'ulotlarini o'tkazishga mo'ljallangan didaktik materiallar asosida tashkil etish haqida so'z yuritilgan. Maqolada "Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash" fanidan amaliy va laboratoriya mashg'ulotlarini uslublari haqida yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: ta'lim, kasbiy faoliyat, amaliy, laboratoriya, mashg'ulot, multimedia.

Abstract: This article examines the organization of practical and laboratory classes in the subject "Application of Information Technologies in Professional Activity" based on didactic materials intended for their implementation. The article also highlights the methods of conducting practical and laboratory classes in this discipline.

Key words: education, professional activity, practical, laboratory, training, multimedia.

Аннотация: В данной статье рассматривается организация практических и лабораторных занятий по предмету "Применение информационных технологий в профессиональной деятельности" на основе дидактических материалов, предназначенных для их проведения. В статье также освещаются методы проведения практических и лабораторных занятий по данной дисциплине.

Ключевые слова: образование, профессиональная деятельность, практический, лабораторный, занятие, мультимедиа.

KIRISH

Prezidentimiz Sh. M. Mirziyoyev informatika va raqamli texnologiyalar ta'limiga katta e'tibor qaratib, bu yo'nalishni mamlakat taraqqiyotining muhim omili sifatida ko'rsatib kelmoqda. Uning nutqlari va chiqishlarida quyidagi asosiy fikrlar tez-tez ta'kidlanadi: "Raqamli bilim va zamonaviy axborot texnologiyalarini egallash – bugungi kunning eng muhim talabi." Bu orqali yoshlarni informatika va IT sohasiga keng jalb qilish zarurligi aytiladi. Prezidentimizning fikrlariga ko'ra, informatika fani nafaqat maktab darsi, balki yoshlarning kelajak kasbi va mamlakat rivojining poydevoridir. Shu sababli bu fanni chuqur o'rganish, ayniqsa dasturlash va raqamli texnologiyalarni egallash muhim hisoblanadi. Shu sababli ta'lim tizimida ham "Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash" fanini o'qitish muhim ahamiyat kasb etadi. Bu fan nafaqat nazariy bilim berish, balki amaliy ko'nikmalarni shakllantirishga xizmat qiladi. Shavkat Mirziyoyev ta'kidlaganidek, yoshlarning zamonaviy IT bilimlarini egallashi davlat taraqqiyotining muhim omillaridan biridir.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Uzluksiz ta'lim tizimida fanlarga oid zamonaviy elektron ta'lim resurslar, elektron darsliklar, laboratoriya va amaliy mashg'ulotlar uchun metodik qo'llanmalar yaratishga qo'yiladigan tamoyillar, talablar va ulardan foydalanish va metodikasiga, kiberjinoyatchilik, kiberhujum, ularning turlari, tarqatish usullari va ularni oldini olish haqida yurtimizda: A.A.Abduqodirov, M.X.Allamberganova, A.D.Asqarov, U.Sh.Begimqulov, R.X.Djuraev, M.H.Lutfillaev, N.A.Muslimov, H.B.Nikadambaeva, N.I.Taylaqov, S.Q.Tursunovlar kabi olimlarning ilmiy-tadqiqot ishlarida ko'rish mumkin.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqolada ta'lim tizimining hozirgi holati noan'anaviy ta'lim texnologiyalarining roli ortib borayotgani bilan tavsiflanadi. Ta'lim oluvchi tomonidan ularning yordami bilan bilimlarni o'zlashtirish an'anaviy texnologiyalarga qaraganda ancha tezdir. Ushbu texnologiyalar bilimlarni rivojlantirish, egallash va tarqatish xarakterini o'zgartiradi, o'rganilayotgan fanlarning mazmunini chuqurlashtirish va kengaytirish, uni tezda yangilash, samaraliroq o'qitish usullarini qo'llash, shuningdek, har bir kishi uchun ta'lim olish imkoniyatini sezilarli darajada kengaytirish imkonini beradi.

Raqamli texnologiyani o'zi nima degan savolga quyidagicha javob beramiz: bu – xo'jalik yuritishning bir zamonaviy shakli bo'lib. unda ishlab chiqarish va boshqarishning asosiy faktori sifatida raqamli ko'rinishdagi katta ma'lumotlar majmui va ularni qayta ishlash jarayoni xizmat qiladi. Olingan natijalarni amaliyotda ishlatish esa an'anaviy xo'jalik yuritish shakllariga nisbatan ancha katta samaradorlikka erishishga imkon beradi. Misol sifatida turli xildagi avtomatik ishlab chiqarish jarayonlarini, 3D-texnologiyasini, bulutli texnologiyalarni, masofaviy meditsina xizmatlari ko'rsatishni, aqlli texnologiyalar yordamida mahsulot yetishtirish va uni yetkazib berishni, turli xildagi tovarlarni saqlash va ularni sotish jarayonlarini keltirish mumkin.

TAHLILLAR VA NATIJALAR

Ta'limni modernizatsiyalash sharoitida "Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash" fanidan talabalarining savodxonligi va kompetentsiyasini aniqlash, amaliy va laboratoriya mashg'ulotlarni o'tkazishga mo'ljallangan didaktik materiallar yaratish, o'qitish sifatini oshirish, nazariy-metodologik va uslubiy asoslarini takomillashtirish muhim masalalardan biridir. Mazkur jarayonda pedagogika oliy ta'lim muassasalarida "Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash" fanidan amaliy va laboratoriya mashg'ulotlarini tashkil etish bo'yicha axborot ta'lim muhitiga mo'ljallangan multimediali elektron o'quv majmuani yaratish, o'qitish jarayonida talabalar bilimni tezkor baholash va nazorat qilishga mo'ljallangan testlarning onlayn tizimini ishlab chiqish, "Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash" fanidan o'quv-mashg'ulotlarining tashkiliy tuzilmasi o'qitishni texnologiyalari va multimediali elektron o'quv majmualarni o'quv bosqichlarini hamda "Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash" fanidan darsdan tashqari o'quv jarayonlaridan axborot ta'lim muhitlaridan foydalanishning didaktik imkoniyatlarini takomillashtirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Pedagogika oliy ta'lim muassasalarida "Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash" fanini o'qitishdan maqsad – talabalarda kasbiy faoliyatlarida uchraydigan turli masalalarni hal qilishda axborot texnologiyalarining nazariy va amaliy asoslaridan foydalanish haqidagi tasavvurlarini kengaytirish, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat.

"Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash" fanining vazifasi - talabalarda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, ularning didaktik imkoniyatlari, o'z kasbiy faoliyatiga oid axborotlar bilan ishlash, muayyan masalalarni hal etish uchun axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalana olish, pedagogik dasturiy vositalar yordamida namoyish etuvchi, nazorat qiluvchi, o'rgatuvchi dasturiy mahsulotlar, elektron o'quv materiallari va elektron o'quv kurslari yaratishga oid nazariy va amaliy bilimlarni, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat.

2017 yilgacha pedagogika oliygohlarida fanning nomi "Informatika va axborot texnologiyalari" deb nomlangan va o'qitilgan, 2017 yilning sentabr oyidan boshlab barcha oliy ta'lim muassasalarida ushbu fan "Ta'limda axborot texnologiyalari" deb yuritilgan. Ushbu "Ta'limda axborot texnologiyalari" fani shu yillar davomida o'qitilib, 2021 yil tuzilgan namunaviy dastur asosida 2022 yilning sentabr oyidan "Ta'limda raqamli texnologiyalar", 2024- yil tuzilgan namunaviy dastur asosida esa 2024 - yilda "Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash" fani 2-kurslarda, 2025 yilning sentabr oyidan boshlab esa "Raqamli va axborot texnologiyalari" fani 1- kurslarda o'qitila boshlandi va hozirgi kunda pedagogika oliy ta'lim muassasalarining barcha ta'lim yo'nalishi talabalarining 2-bosqich talabalar "Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash" fanidan bilim olib kelishmoqda.

"Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash" fanida amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari talabalar bilimni mustahkamlashda asosiy vosita hisoblanadi. Ushbu darslar orqali talabalar:

- nazariy bilimlarni amaliyotda qo'llaydi;
- mustaqil ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi;
- muammoli vaziyatlarni hal qilishni o'rganadi;
- IT vositalardan samarali foydalanishni o'zlashtiradi.

Ayniqsa, dasturlash, ofis dasturlari, tarmoqlar va ma'lumotlar bazasi kabi mavzular laboratoriya mashg'ulotlarisiz samarali o'zlashtirilmaydi.

Amaliy mashg'ulot – bu ta'lim beruvchini ta'lim oluvchilar bilan faol suhbatga kirishishiga yo'naltirilgan, nazariy bilimlarni amaliy faoliyatda amalga oshirish uchun sharoitni ta'minlovchi, mashg'ulotni o'qitish shaklidir.

Amaliy mashg'ulot darslarini ikki turga ajratish mumkin. Bular ma'ruza darsi mavjud bo'lgan va ma'ruza darsi mavjud bo'lmagan fanlardan (masalan, chet tillar) o'tkaziladigan amaliy mashg'ulotlar. Amaliy mashg'ulot darslari fan dasturlari va ishchi dasturlari hamda kalendar tematik rejalariga qat'iy amal qilingan holda o'tkaziladi. Amaliy mashg'ulotlarni o'tkazish bo'yicha zarur adabiyotlar ro'yxati beriladi. Ma'ruza darsi mavjud bo'lgan amaliy mashg'ulotlarda asosan ma'ruza darslarida o'tilgan materiallar mashqlar bajarish yordamida mustahkamlanadi.

Amaliy mashg'ulot quyidagi maqsadlarga erishish uchun qo'llaniladi:

- nazariy materialni tartibga solish.
- ko'nikmalarni hosil qilish.
- bilimlarni nazorat qilish.

Ta'lim beruvchi amaliy mashg'ulotni samarali o'tkazish uchun quyidagilarni hisobga olish zarur:

- o'zining tayyorgarligi, bunda savol va javob texnikasiga ega bo'lishi;
- o'quv guruhining holati: uning motivatsiyasi, uning tashkil etish xususiyati;
- o'quv jarayonining texnik jihozlanishi.

“Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash” fanidan 14 soat amaliy hamda 16 soat laboratoriya mashg'ulotlarini o'tish talab etiladi.

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Kompyuter va mobil qurilmalar operatsion tizimlari;
2. Matn protsessorlari va ularning ta'limiy imkoniyatlari bilan tanishish;
3. Excelda ma'lumotni statistik qayta ishlash va ularning diagrammasini qurish;
4. Taqdimot dasturlarida ishlash;
5. Grafik muharrirlar yordamida tasvirlar yaratish va ularni tahrirlash;
6. Masofaviy ta'lim platformalari va ulardan foydalanish;
7. Kasb faoliyatida Internet texnologiyalarini qo'llash.

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

Laboratoriya mashg'ulotlari uchun esa quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Qobiq dasturlar va arxivatorlar;
2. Matn protsessorlari yordamida kasbiy faoliyatga doir hujjatlarni yaratish, formatlash va tahrirlash;
3. Elektron jadval protsessorlarida ma'lumotlarni yig'ish va ularni qayta ishlash;
4. Taqdimot dasturlari yordamida o'quv jarayoni uchun o'rgatuvchi taqdimotlar yaratish;
5. ISpring dasturi yordamida Moodle platformasiga testlar yaratish;
6. Internet tarmog'ida ma'lumotlarni izlash va saqlash;
7. Elektron ta'lim platformalaridan foydalanish;
8. Kasbiy faoliyatda pedagogik dasturiy vositalardan foydalanish.

Ushbu maqolada pedagogika oliy ta'lim muassasalarida “Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash” fanidan amaliy va laboratoriya mashg'ulotlarini tashkil etishga mo'ljallangan “Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash” fanidan laboratoriya mashg'ulotlari (barcha ta'lim yo'nalishlari bakalavriyat talabalari uchun) o'quv qo'llanmasi (tuzilishi, yaratish bosqichlari va usullari)ning yaratish (talab va tamoyillar)ni didaktik imkoniyatlari mazmunini ochib berish asosida takomillashtirilgan. Shuningdek, “Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash” fanini o'qitish jarayonida talabalar bilimini tezkor baholash va nazorat qilish (tasavvurlarini hosil qilish, mustaqil ravishda laboratoriya mashg'ulotlarini bajarish)ning onlayn (standart va nostandart testlar) rejimiga moslashtirilgan tizimlarini (lokal, mintaqaviy va global) ishlab chiqish asosida takomillashtirilgan.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yuqoridagilar bilan bir qatorda “Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash” fanidan o'quv-mashg'ulotlarining tashkiliy tuzilmasi o'qitishni texnologiyalari (muloqot, boshqaruv, aqliy hujum) hamda bilimlar ketma-ketligiga ko'ra integratsiyalash (bog'lash, moslash, to'ldirish, tizimlashtirish) asosida takomillashtirilgan hamda “Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash” fanidan darsdan tashqari o'quv jarayonlari (to'g'araklar, bilimlar bellashuvi, mustaqil o'qish)da axborot ta'lim muhitlari (ta'lim portallari, saytlari va platformalari) dan foydalanishning didaktik imkoniyatlarini mazmunini ochib berilgan.

Ta'lim sohasida raqamli texnologiyalardan foydalanish o'quvchilarning bilim olish uslubini o'zgartiradi. Sinf xonalarida raqamli texnologiyalardan foydalanish o'quvchilarga bilimlarni yaxshiroq o'zlashtirish va qiyin tushunchalarni tasavvur qilish orqali o'rganishga yordam beradi.

Xulosa sifatida aytish mumkinki, raqamli texnologiyalarni turli sohalarga nafaqat ta'lim tizimiga joriy etilishi mamlakat ta'lim tizimini modernizatsiya qilishda katta rol o'ynaydi. Zamonaviy ta'limni tashkil etish va ta'lim samaradorligini ortishiga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Mirziyoyev Sh. M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent. O'zbekiston nashriyoti, 2022.
2. Mirzahmedova N. D. Raqamli texnologiyalarining ta'lim sohasida qo'llanilishi. *Oriental Renaissance: Innovative*, VOLUME 2 | ISSUE 5/2 educational, natural and social sciences ISSN 2181-1784. 2022 yil. <https://doi.org/10.24412/2181-1784-2022-5-2-538-545>
3. Taylaqov N., Allamberganova M. Interaktiv o'quv majmualarni yaratish bosqichlari. *Xalq ta'limi*, №2, 2010
4. Ahmedova Z. “Ta'limda axborot texnologiyalari” fanidan amaliy va laboratoriya mashg'ulotlarini tashkil etish. “Umumiy o'rta ta'lim tizimida tabiiy fanlardan Elektron resurslarni yaratish va ularni tadqiqot qilish muammolari va yechimlari” mavzusidagi respublika miqyosidagi ilmiy–amaliy anjuman materiallari. Toshkent 2020 yil.
5. Marasulova Z.A., Z.S.Axmedova Ta'limda raqamli texnologiyalar. (darslik) Toshkent, “Ilm-Ziyo nashriyoti”, 2024.
6. Marasulova Z.A. Ta'limda raqamli texnologiyalar fanidan laboratoriya mashg'ulotlari. Toshkent, “Metodist nashriyoti”, 2023.
7. Axmedova Z.S. Ta'limda raqamli texnologiyalar (amaliy mashg'ulotlar). Toshkent, “Metodist nashriyoti”, 2023.
8. Ergasheva X.M. Ta'limda raqamli texnologiyalar. Toshkent, “Metodist nashriyoti”, 2023.
9. Aripov M., M.Muhammadiev. Informatika, informasion texnologiyalar. Darslik. Toshkent, TDYul.-2004

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №4(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.